

ABONAMENTE :

Pe 1 an . . . . . Lei 140
 „ 6 luni 80
 „ 3 „ 50
 Un număr vechi 4

Ziarul Demobilizaților Dobrogeni

FAURITORII ROMÂNIEI MARI

Director: General de Rezervă ION VLADESCU

Deviza: Unul pentru toți și toți pentru unul

APARE de 4 ORI pe LUNA

sub îngrijirea

UNUI COMITET

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA

LA

Palatul LIGEI CULTURALE

TEATRUL CINEMA „TRANULIS“

Telefon 75/4

Stejarul

Din „Cultura Patriei“

Falnic, cu rădăcinile adânc înfipte în pământ, stă drept în fața furtunilor, stejarul bătrân. Multe viscole, multe zăpezi și vremuri grele au trecut peste el și totuși drept și verde se înalță mândru în ciuda necazurilor.

De la o vreme s'a prins însă pe brațele lui vâjnoase și pe frunzele lui verzi, vâscul (un parazit).

Alți arbori au răsărit în jurul lui și-i răpesc din hrana pe care și-o scoate din pământul în care, până acum câțiva vreme, el singur era stăpân.

Vâscul sugând însă seva ce hrănea crengile și frunzele stejarului, a produs uscarea lor, așa că de la o vreme, pe brațele uscate, vâscul domnia.

S'ar fi crezut că el este stejarul, ba chiar el însuși era convins de atotputernicia lui.

Si bătrânul stejar suferea în tăcere Din rănile făcute de vâsc pe ramurile lui puternice, curgeau lacrimi de seva, se scurgea picătura cu picătura sângele lui, viața lui.

Și el privia neputincios, cum rând pe rând i-se uscau crengile, frumoasele și falnicele lui crengi.

Dar, într-o zi, veni o furtună mare! Un vânt năraznic.

Asurzitor. Mulți arbori au fost scoși din rădăcină și aruncați la pământ.

Furtuna creștea din ce în ce mai tare și cu cât grozăvia ei era mai mare, cu atât stejarul nostru se bucura mai mult.

De mult aștepta el furtuna aceasta. Crengile uscate au fost rupte de vântul nebun. A trosnit din toate încheiturile bătrânului stejar, s'au rupt din trupul lui și ramuri verzi și sănătoase; a săngerat profund trupul lui vajnic dar uraganul a luat cu el într'un vârtej smintit și paraziții, care neavând rădăcini în pământ, au fost aruncați în ce le patru părți ale văzduhului.

A trecut furtuna. În urma ei a rămas multă jale. Arborii din jurul stejarului cu rădăcini superficiale, ce de la o vreme îi răpeau aerul și hrana, au fost culcați la pământ.

Acum e iarăși soare și frumos. Mândru și drept se înalță, ca și altă dată, bătrânul stejar.

S'au vindecat rănile de pe ramurile lui și iarăși verde și falnic se înalță stăpânitor, înfigându-și tot mai adânc rădăcinile în pământul din care a răsărit și pe care atât amar de ani l-a umbrit.

E pământul lui, moșia lui și el nu vrea s'o împartă cu nimeni.

Viața stejarului e povestea neamului nostru.

Răbdăm de mult, suferă în tăcere acest neam din cauza paraziților și săngerază, ca și falnicul stejar, din miile de răni!

Dar se prevestește furtuna!

Năprasnic ne vom sgudi din toate unghiurile pământului strămoșesc.

Vom mai pieri mulți din noi, dar vom rămânea, în slăbici, numai noi stăpâni pe moșia noastră și vloga neamului nu va mai fi suptă de paraziți netrebniți, care s'au înmulțit prea mult!

Ne sufocăm și cei 800.000 de morți jertfiți pentru stejarul românesc, ne-ar blestema din sfintele lor morminte, dacă-l lăsam pradă paraziților!

Avem datoria de a lăsa urmașilor o Românie sănătoasă întregind opera începută cu atâtea jertfe.

Nepăsarea de astăzi va aduce mâr-

Programul Ziarului nostru

1) În cadrul celei mai severe obiectivități, ziarul nostru își propune să fie alături cu toți oamenii de bine și contra tuturor acelor care personal sau prin puterile funcțiunii ce dețin, vor înfrunta morala și vor nesocoti drepturile cetățenilor.

2) Într-o continuă goană după adevăr și dreptate, Societatea demobilizaților va urma deaproape desfășurarea vieții sub toate formele ei: sociale, politice, economice, administrative etc. etc. propunându-ne să divulgăm opinii publice, tot ceace ar eși afară din cadrul legilor și moralei.

3) Principiul autorității de stat nu numai că-l vom observa, dar vom pune toate stăruințele ca el să fie respectat și aplicat în administrații în toată suveranitatea sa.

4) Ca reminiscențe ale războiului, demobilizatul fiind învățat să rabde și să aștepte, societatea își va face din aceasta un titlu de morală specifică mărghinindu-ne la înțelesuri și puterile noastre proprii, Deviza fiind: Prin noi înșine.

5) Pe calea sentimentelor naționale și a manifestărilor patriotice ne vom socoti ca cei dintâi îndatorați de a nu lăsa să se stingă nici facla gloriei neamului și nici candela recunoștinții pentru eroi.

6) Camarazii care sunt înscrși în societate vor avea ca până acuma sprijinul nostru, alergând și intervenind pentru cererile lor legale ori unde și la ori cine.

7) Văduvele, orfanii și invalizii, cu toate că ei au alcătuirea lor de stat, totuși, ușile societății demobilizaților sunt totdeauna deschise pentru ei.

le repudiem. ~~nici~~ nu răspundem, iar insinuările și calomniile

Jurnalul va apare de 4 ori pe lună și primim colaborarea ori cui.

Pentru cele ce se petrec în județ, Șefii secțiilor noastre, au îndatorirea să ni-le aducă la cunoștință.

Răspunderea ori cărui articol îl are autorul, al cărui manuscris formează dosar la societate.

Președintele Soc. Demobilizaților
 G-ral I. VLADESCU

Veterani din Războiul 1916—1919

Au trecut câți-va ani de la războiul care ne-a adus întregirea Țării, dar ori prin câte nevoit am trecut și vom trece, nu trebuie să uităm că obligațiunile noastre în satele și orașele unde trăim, nu încetează nici când... Astfel că ori care din noi trebuie să cultivăm în toate ocaziile, tineretul ce se ridică an de an, cu a vântul și dragostea pentru Țară, neam și Rege.

Voi trebuie să fiți uniți ca adevărați camarazi, și să administrați gospodăria satelor în care vă aflați, în unire cu tineretul.

Să nu lăsați să se strecoare fugari și dezertorii printre voi, nici în consiliu, nici în bănci, sau cooperative și nici în comitete cu caracter obștesc, căci ar fi pe lângă rușine dar și demoralizator pentru aceia care ne putând vedea mai departe, ar putea fi influențați în rău.

Asemenea elemente se găsesc în tot satul câte 2—3. Aceștia trebuie supra-

ne disprețul cu care ne vor împoșca generațiile viitoare.

Astăzi România se află pe pîsc dreptății răvnită de secole, măno trebuie să stea, b'oc de granit, pe culmele hărăzite nașunilor din fruntea omnirii.

Chiriacescu

veghioși în tot timpul și de voi și de autorități, căci mulți din ei, prin legăturile ce le au avut cu foștii ocupanți, pot fi și astăzi, periculoși ordinii și siguranței statului.

Cu felul lor de a linguși pe unii, a bârbi pe alții, și amenința chiar, reușesc a-și forma oameni, mai ales din acei nevoiași pe care li ajută cu scopuri necurate ca să se servească de ei, pentru a lovi în voi.

Să nu așteptați de la ei sinceritate și servicii, că ei vă vând și vă trădează la prima ocazie ce li s'ar prezinta avantajoasă numai lor.

Ei sunt niște produși anormali, după cum îi descria Colonelul Cristescu când l se aducea la cunoștință că a fugit vreunul.

Asemenea elemente să nu se bucure din partea voastră de cât de disprețul meritat, lăsându-i în primirea urmașilor să li trateze la fel.

Și dacă sunt din ei care nu și-au luat pedeapsa, Onor. Consiliul de Război îl primește și astăzi, fiindcă nu sunt fapte care se pot uita. Cei 800.000 de camarazi, jertfiți pe altarul Patriei, vă cer — Nu li uitați nici pe ei, și nici faptele acestora

F. P.

Un soldat Ministru de Război

Este André Maginot, ministru de războiu al Franței, care, după cum ne informează ziarul „Le Temps“ a murit zilele trecute, plâns de toată Franța, dar mai cu seamă de foștii luptători, camarazii lui de toată ziua în tot timpul marelui războiu, în care, ca simplu soldat, a fost distins cu Medalia Militară și crucea Legiunii de onoare, pentru vitejia fără seamăn cu care s'a luptat în apărarea scumpei lui patrii invadată de dușmani.

Când intră din nou în cariera politică, pe care umila sa carieră militară o întrerupsese, tot Franța a slujit-o cu o credință și hotărâre marșală.

Pe banca sa de deputat, unde-l așezaseră camarazii lui Foștii Luptători căroră le era președinte, ca și în fie-care din ministerele ce a condus s'a ocupat cu mult zel să salveze drepturile țării și să-i reamintească îndatoririle față de foștii luptători, floarea Franței.

A fost un luptător fără fanfaronadă, care nu a ascultat nici odată decât de imperiul național, și ori ce act al său, purta marca bunei credințe și experienței căpătată în mijlocul camarazilor săi de tranșee.

Îl plânge Franța, îl plâng foștii luptători pe scumpul și marele lor camarad, deplângem și noi odată cu ei moartea prea timpurie a marelui soldat

I. Chiriacescu

ooooooooo

Constanța sub noroi

Românul este renumit într-o răbdă și toleranță, dar este bine să nu se meargă cu încercările peste margini, mai cu seamă astăzi când conștiința cetățenească este în plină efervescență și mai ales într-o administrație comună.

Cei ce dețin o anumite putere trebuie să se gândească serios la binele public și din răspuneri trebuie să stăruiască ca ei, lumea, cetățeanul și poporul să vadă că cei ce cârmuesc se gândesc la ei și interesele lor și că cu grijă și sinceritate fac toate posibilitățile ca să le aducă toate înlesnirile. — Căci să nu se uite de nimenea că până mai eri lumea noastră a trăit în regim de inegalitate la drepturi și beneficii; dar astăzi s'au rupt tratatele prin care binele și fericirea era hărăzită numai unora, iar pentru rest numai nevoi și suferințe.

Trebuie stăruit de toți și mai ales de dregătorii de stat și comună ca diferențele și inegalitățile timpurilor trecute să-și aibe antăzi compensația lor prin măsurile celor ce ne stăpânesc, iar nu prin intervenirea vremurilor, căci vremurile nu se opresc niciodată la măsura cea justă.

Democrația, dar despre care vorbim să fie faptă iar nu vorbă deșartă, și

(Continuare în pagina 11-a)

aceasta se vede mai ales în administrația unei comune.

Ori referindu-ne la Constanța, situația ei de astăzi demonstrează contrariul, căci vorbind despre ea, — Constanța — astăzi nu ne mai gândim la edilitate, ci ne întrebăm, unde este serviciul de salubritate, și ce face el, de a ajuns Constanța să fie un adevărat sat.

La mahala nici cu boii nu ești, iar în centrul, același situație.

Noroi, noroi, și iar noroi.

Pentru ca să traversez o stradă trebuie să stai în loc să-ți faci planul pe unde să treci, iar pe trotuare trebuie să te strecoari pe lângă ziduri și să te ții cu mâinile de gard.

Automobilele fug cu disperare și te fac ca dracu pe haine și obraz.

Constanța a reușit să adevărească zicătoarea „Te stropesc cu noroi”.

Cele 2 artere principale Carol și Mangalia la fel, și cu toate acestea primăria are pompe și apă, măturătoare mecanice, personal, controlori etc., etc. ar cașmăna de lucru, docilă, supusă și nevoiașă, șomeurii.

D-I Primar are cuvântul.

SOCIETATEA

UN CAZ CIUDAT!

Un inimos și vrednic de pomenire tânăr, anume Luciliu G. Ștefănescu din Mamut Culus astăzi com. Isvorul Mare, fiind mobilizat cu ocazia 1916/1918, a lăsat un testament, pe când se afla într-un spital la Iași, prin care ca singur moștenitor al averii cunoscutului fruntaș Ghiță Ștefănescu din sus zisul sat, lăsa din pământul ce moștenește, 27 de hectare teren de cultură văduvelor de război din satul său, spre închinanța sau în deșertire nu pot spune precis, întrucât conținutul testamentului nu l'am citit. Știu însă că executorul testamentului a fost D-na G. Ștefănescu care a cedat societății I. O. V. terenul discutat, care și astăzi se arendează de către societate cui crede de cuvința, iar despre dorința tânărului Luciliu Ștefănescu nici pomeneală.

Oare știa decedatul Luciliu că după război va lua ființa așa zisa societate I. O. V. care să administreze dorința lui? Cred că nu. Mai degrabă și-a pre-văzut sfârșitul vieții când, s'a gândit la o așa faptă măreață.

Ne întrebăm însă: Un asemenea testament trebuie să se execute după dorința testatorului în litera lui? Sau vii cu vii și morții cu al lor. Căci văduvele care știu de existența acestui testament. În necunoștința lor își fac diferite idei, văzând că de ele nu se ține socoteală.

Nu 27 de hectare să folosească ele după cum a dorit acela care în clipa apropierei de a părăsi lumea, s'a gândit atât de sublim, dar spre amintirea lui, cel puțin să li se fi dat câte 5 hectare să le cultive sau în cel mai vitreg caz, să fi avut ele preferința, cu preț mai mic să li folosească. Dar nici una, nici alta.

Am căutat de multe ori să lămuresc această enigmă, dar m'am lovit de un fel de plodici care nu vor fi pomenite astăzi, dar mâine poate, fiind că la mijloc este vorba de respectarea dorinței unui mort pentru Patrie în favoarea acelor văduve din satul lui natal, al căror soț s'au jertfit ca și el tot pentru Patrie.

Sunt în satul Mamut Culus 4 văduve de război și o mamă văduvă, al cărui unic fiu a murit pe front.

Dar, nu vom obosi până când nu vom lămurii acest caz ciudat.

Francisc Popovici

00000000

Omului cu Meteahnă

din Isvorul Mare

După articolul nostru „O palmă și o rușine Demobilizaților” sau mai bine zis veteranilor din războiul 1916/1918, publicat în ziarul „Dobrogea Jună” din 9 Ianuarie a. c. ne am pomenit cu un alt articol, în același ziar sub titlul „In chestia Demobilizaților”, semnat de 74 de demobilizați adevărați, prin care se desminte, pe răspunderea celor 74 de gospodari foști luptători, de la începutul războiului și până la sfârșit, cum că persoana vizată de noi în mod informativ, n'ar fi demobilizat în regulă ca și ei, odată cu ei etc.

Iar drept bază rămâne livretul ce posedă D-I Primar, în baza căruia suntem acuzați de cei 74 de semnatari, cum că am calomniat pe fostul lor camarad Ion Prică și că nu am fi fost în stare normală în momentul când am redactat articolul prin care zic ei, am insultat și calomniat în mod grav pe actualul conducător al Com. Isvorul Mare, anume Ion Prică.

Câtă îndrăzneală, tot atâta nerușinare nu din partea aceluia care au semnat, nici din partea aceluia care abuzând de autoritatea de primar, a căutat să se folosească de toți, pentru a-și spăla cu cinstea celor 74 de semnatari, plus redactorul articolului, rușinea care nu va fi ștersă decât de onor consiliul de război, care e singur în măsură să dea o sentință, fie contra noastră, dacă nu vom putea să dovedim că de la 27 Noiembrie 1916 și a părăsit unitatea de luptă, venind în Comuna Tâtaru Jud. Brăila unde își avea familia stând pitit până în ziua de 2 Decembrie 1916, când s'a ocupat de făcut dezertor și hoț.

De aci pornește obligațiunea de a da o lămurire.

Dezertor sau hoț este Una.

Căci dacă cineva pe lângă că o ia la sănătoasa de la un post oare care, luând cu el și averea stăpânului, se înțelege de la sine cum cade.

Noi însă ca să fim practici, dăm din codul Justiției Militare câteva rânduri, și am dori ca cel vizat să nu cadă în nici un text din cele date aci. Iată:

Art. 196. Se vor considera dezertori aceia care vor părăsi trupa, fără învoirea superiorilor, mai mult de 3 zile și, se vor condamna în timp de pace cu dela 15 zile până la 3 luni, dacă a fost în interiorul țării.

Art. 200 același cod. Dezertori se numesc toți aceia care se sustrag de la luptă, sau părăsesc unitățile, fără învoire mai mult de 3 zile, pedepsindu-se cu de la 6 luni până la 5 ani, iar dacă s'au predat inamicului, având și efecte asupra lor pedeapsa se va agrava.

Art. 231. În timpul de război, toți aceia care s'au sustras intenționat, părăsindu-și unitatea, cu scopul de a fi ocupat în ori ce loc, fără să opună rezistență dovedită cu alți camarazi, vor fi considerați trădători și dezertori, fiindcă prin înproșurările voite de ei, s'au făcut utili inamicului, în defavoarea camarazilor lor rămași la datorie.

Se vede dar că lucrurile pot eși rău dacă nu se dovedesc cele pretinse de noi, dar cei 74 de demobilizați ce sunt vinovați a fi purtați pe drumuri?

Noi întrebăm pe D-I Prică, dacă în locul amenințărilor și insultelor ce ne aduce, nu pe răspunderea lui, notați bine, ci pe răspunderea unor oameni plini de omnie, care l-au semnat hârtia de hatâr, chemați în oficial primăriei și înduși în eroare, da-

că nu era mai bine să o lase moartă în loc de a răspunde în așa fel.

Dacă nu trebuia să se gândească că aceste 74 de semnatari ale demobilizaților pe care i a batjocorit, vor bate drumuri, vor face cheltuieli și că în fața jurământului, va spune altfel de cum este scris în articol, și se vor lepăda ca de Satană?

Noi nu am vrut să ne servim de asemenea oameni, în timpurile de astăzi când un drum la Constanța, costă 3 400 de lei și această lămurire, o dăm ca dovadă că înțelegem vremurile și stimăm obraji foștilor luptători.

Dar să venim la subiect.

În fața celor publicate de cei 74 de demobilizați rămâne de stabilit următoarea lucră de către D-I Ion Prică:

1) Pentru care fapt a fost respins de la înproprietăre împreună cu cei trei frați ai săi Dumitru, Andrei și Avram?

2) În ce companie se afla la data când a luat-o din loc cu gândul înfăptuit la venirea în sânul familiei la com. Tâtaru Jud. Brăila?

3) A avut bilet de învoire? Pe câte zile? Și dacă a simțit că inamicul se apropie, pentru ce nu a plecat la datorie?

4) Unde a stat ascuns? Unde și-a lăsat efectele?

5) Cu cine mai era? Și ce le-a spus la cei 74, să plece ori să stea.

Dacă noi l'am insultat atât de grav, dacă vrea așa de mult ca să ne vadă pe noi, și pe toți 74 de demobilizați în fața Justiției p'us redactorul articolului în chestia demobilizaților, noi ne închinăm, dar să ne mai facă următoarele dovezi:

De la 27 Noiembrie 1916 când ne-am adunat cu toții din demobilizare, pe ce me'agari, a trăit, pe ce fronturi a mai luptat, de unde a căzut prizonier la inamic, care trupă l-a demobilizat, și de unde?

Fi făcute nu nouă, ci onoratului Consiliu de război, care a fost anunțat, numai atunci ne vom da învingși.

Până atunci noi ne menținem calitatea de acuzați, știind sigur că numitul a venit în Com. Tâtaru Jud. Brăila la 27 Noiembrie 1916.

Că a stat ascuns până la 2 Decembrie, 1916 când s'a ocupat Comuna Tâtaru.

Că cu primele familii s'a refors în Comună, în comuna Isvorul Mare unde unindu-se cu ocupanții, știe singur ce a făcut până la venirea demobilizaților.

Că livretul ce posedă, este obținut datorită stării de după război, în toate administrații e.

Ceva mai mult, prin articolul „O palmă și o rușine demobilizaților”, noi nu l'am făcut dezertor, ci ca oameni cu răspundere de ce scrim: am spus că l'ar fi ocupat spurcatul de inamic.

Dar omul cu meteahnă ca și calul cu tignafes, o dă singur de adreptul când nouă ne trebuie cel puțin 10 mărturii adevărate, la cruce și pe conștiință, la ce vor servi 100 de semnatari de hatâr, căci ori ce mărturie mincinoasă sau din complezență se pedepsește.

Putea-va cineva să vorbească decât adevărul știut?

Așa dar, departe de a ne speria insultele și bajocurile semnate de cei 74 de camarazi adevărați la adresa noastră. În condițiunile știute care constituie abuz de autoritate, și de putere și de încredere, din partea celui care a avut interesul să se spele de cele ce l'apăsă, dar nu a avut curajul să o facă singur, noi mergem înainte pe drumul apucat, provocați de disprețul ce se aruncă atâtor elemente mai demne și tineretului care nu poate lua nici o îndrumare bună, din asemenea călcări.

Justiția care nu cunoaște interesul politicianilor, va fi cea mai indicată să-și spună cuvântul hotărâtor.

Dar nu omului cu meteahnă, ci dreptății ne vom închina.

Noi posedăm toate dovezile și pe baza lor mergem.

Să poftescă cineva să spună altfel. În numărul viitor vom vorbi și despre A-șia Comunei.

00000000

Din nevoile demobilizaților

Domnului Președinte al camerei de agricultură — Constanța. —

Subsemnații locuitori din comuna Otina județul Constanța din conting. 1896-1904 lipsiți cu desăvârșire de orice sprijin material, întreținându-și abia de producția câtorva ha. pe care le luăm cu dijmă dela cei avuți, împărțindu-ne astfel munca, iar viața devenind din ce în ce mai grea, copiilor noștri nerămânându-le decât câte un petec de pământ luat din desamăgirea și cu sdruncinul unei vieți.

Cu respect venim a vă deplânge suferințele de azi. Ca vechi luptători în 1913 și 1916 am luat parte la toate manifestațiile naționale cu sufletul și cu avutul nostru, iar astăzi când ne credeam scăpați de vechea surghiuneală a chinului adus în traiul nostru de iobagi, oglindindu-și continu în speranța că azi cu o Românie Mare vom fi satisfăcuți înlăturându-ne suferințele materiale prin înproprietățile ce s'au făcut.

Vedem că și astăzi suntem mai desamăgiți ca oricând. Înproprietărea făcându-se am rămas fără pământ ca mai vechi în contingente și cu alte motive cari nu fac decât să continue de-orientarea materială rămânând pe drumuri.

Astăzi, când cunoaștem că în împrejurimile unde au fost înproprietăți consătenii noștri există pământ care ne-ar putea satisface și înproprietărea noastră, înlăturând astfel în majoritate nevoile ce ne surghiunesc, cu respect vă rugăm D-I Președinte a dispune cauzei noastre care nu credem că și de data aceasta vom fi lăsați a ne continua traiul greu adus de lipsa pământului.

Urmează 23 semnatari.

Cu respect

— 0000 —

Posta Redacției

Pentru orice informații adresați-va printr-o carte poștală administrației ziarului și prin această rubrică veți primi răspunsurile.

Demobilizați și voi tineri cari ați făcut serviciul militar, uniți vă.

Demobilizați și voi tineri cari ați făcut serviciul militar, organizați-vă.

Demobilizați și voi tineri cari ați făcut serviciul militar, întruniți vă cât de des.

Demobilizați și voi tineri care ați făcut serviciul militar, fiți în gardă pregătiți-vă.

Demobilizați și voi tineri cari ați făcut serviciul militar, ori ce nedreptăți constatați, aduceți-le la cunoștința ziarului prin scris.

— 000 —

Informațiuni

FILIALE NOU

În com. Tuzla cu următorul comitet Preotul Bănică Rogescu președinte.

Tudor Butuc, vice președinte
Toma Dincă, casier
Ion Ștefănescu, secretar
Const. Dumitru
Gh. Vitaia } membrii
Tudor G. Filip

În comuna Peștera
Ion Fruia, președinte
Ion Z. Orleanu, vice președinte
Gh. Stăicu, casier
N. Teodorescu, secretar
Gh. Căldărăru
Oprea N. Stoica } membri
Gh. M. Cojocaru
N. D. Mitu

În comuna Topraisar
Ion Ioan, președinte

În comuna Enge Mahale
Răzvan I. Ioan, președinte

În comuna Major Kiriacescu
T. Agopian, președinte
0000-0000